

Dosarul nr. 2ra-1696/21

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi sediul central (jud. G. Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea cu Răspundere Limitată „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale
„Moșneaga”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari și a Liliane Moșneaga
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici cu
privire la obligarea de a nu crea impedimente, obligarea de a da acordul la instalarea
sistemului de condiționare a aerului și a panoului pe peretele clădirii conform schiței,
să permită accesul la reconectarea încăperii nelocative la rețeaua de alimentare cu
apă potabilă și la montarea bransamentului de apă separat cu respectarea condițiilor
tehnice, efectuarea lucrărilor necesare și instalarea unui pilon electric pe terenul
adiacent

împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Societate cu Răspundere Limitată „Romaxim-Cons” și
menținută hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central,
prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 13 septembrie 2019, ÎI „Moșneaga”, reprezentată de avocatul Andrian
Condurari și Liliana Moșneaga au depus cerere de chemare în judecată împotriva
SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici cu privire la obligarea de a nu crea
impedimente, obligarea de a da acordul la instalarea sistemului de condiționare a
aerului și a panoului pe peretele clădirii conform schiței, să permită accesul la
reconectarea încăperii nelocative la rețeaua de alimentare cu apă potabilă și la
montarea bransamentului de apă separat cu respectarea condițiilor tehnice,
efectuarea lucrărilor necesare și instalarea unui pilon electric pe terenul adiacent.

În motivarea acțiunii au invocat că în baza contractului de vânzare-cumpărare
din 30 iunie 2011 încheiat între Liliana Moșneaga și SRL „Romaxim-Cons”,

reclamanta Liliana Moșneaga a devenit proprietara încăperii nelocative cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX.

Au menționat că în temeiul contractului de locațiune nr. 1/12 din 1 octombrie 2016, încăperea nelocativă cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX, a fost transmisă în locațiune ÎI „Moșneaga”.

În același timp, au precizat că proprietarul terenului cu nr. cadastral XXXXX este SRL „Romaxim-Cons”, iar proprietarul clădirii cu nr. cadastral XXXXX unde este amplasată încăperea nelocativă cu nr. cadastral XXXXX este Fiodor Donici, care totodată este și administratorul SRL „Romaxim-Cons”.

Au susținut că Fiodor Donici, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, creează piedici ÎI „Moșneaga” în exercitarea activității prin interzicerea instalării sistemului de condiționare a aerului pe peretele clădirii (compresor), interzicerea plasării panoului publicitar cu inscripția „Farmacia”, debransarea de la apeduct, încercarea de a-i obliga să demonteze contorul pentru energie electrică, ce va duce în final la deconectarea energiei electrice și încercarea debransării de la aprovizionare cu gazele naturale.

Au evidențiat că încăperea nelocativă cu nr. cadastral XXXXX este bransată/racordată la rețelele publice de alimentare cu apă și canalizare, fiind deservită de ÎMDP Apă-Canal Anenii Noi, în baza contractului pentru eliberarea apei, recepționarea apei reziduale și purificarea ei nr. 10-13/46 din 15 martie 2013.

De mai mult timp, însă, imobilul menționat a fost deconectat de la rețeaua publică de alimentare cu apă de către Fiodor Donici, care în așa mod creează condiții insuportabile de lucru, urmărind scopul de a împiedica sau chiar a face imposibilă desfășurarea activității farmaciei ÎI „Moșneaga”, fapt ce se confirmă prin răspunsul ÎMDP Apă-Canal Anenii Noi, care au relatat că nu sunt implicați în deconectarea de la aprovizionarea cu apă a încăperii cu nr. cadastral XXXXX.

Astfel, Fiodor Donici în mod samavolnic a demontat blocul climatizorului ÎI „Moșneaga”, angajații întreprinderii fiind nevoiți să activeze la temperaturi de aproximativ 40 °C, fără sistem de condiționare a aerului și fără apă.

Totodată, au subliniat că interzicerea amplasării panoului cu inscripția „Farmacia” duce la reducerea numărului potențialilor clienți ai farmaciei.

Au considerat că toate acțiunile pârâților creează piedici simțitoare în desfășurarea activității farmaciei ÎI „Moșneaga”, ceea ce este inadmisibil.

Și-au întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 166-167 CPC, art. 15 Cod civil.

Au solicitat obligarea pârâților să nu creeze piedici în activitatea ÎI „Moșneaga”, obligarea pârâtului Fiodor Donici să dea acordul la instalarea sistemului de condiționare a aerului (climatizare) și a panoului cu inscripția „Farmacia” pe peretele clădirii cu nr. cadastral XXXXX, conform schiței, obligarea pârâtului Fiodor Donici să reconecteze încăperea nelocativă cu nr. cadastral XXXXX la rețeaua de alimentare cu apă potabilă, obligarea pârâtei SRL „Romaxim-Cons” să permită montarea bransamentului de apă separat, potrivit condițiilor tehnice eliberate de ÎMDP Apă-Canal Anenii Noi și să efectueze lucrările necesare pe terenul cu nr. cadastral XXXXX.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, a fost depusă cererea de chemare în judecată concretizată, cu solicitarea de a obliga pârâții SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici să nu creeze piedici în activitatea ÎI „Moșneaga”, considerarea neîntemeiată a refuzului și substituirea prin hotărâre de judecată a acordului pârâtului Fiodor Donici la instalarea sistemului de condiționare a aerului și a panoului cu inscripția „Farmacia” pe peretele clădirii cu nr. cadastral XXXXX, conform schiței, obligarea pârâtului Fiodor Donici să reconecteze încăperea nelocativă cu nr. cadastral XXXXXX la rețeaua de alimentare cu apă potabilă, considerarea neîntemeiată a refuzului și substituirea prin hotărâre de judecată a acordului pârâtului Fiodor Donici la montarea bransamentului de apă separat potrivit condițiilor tehnice eliberate de către ÎMDP Apă-Canal Anenii Noi și să efectueze lucrările necesare pe terenul cu nr. cadastral XXXXX care aparține pârâtului, considerarea neîntemeiată a refuzului și substituirea prin hotărâre judecătorească a acordului pârâților Fiodor Donici și SRL „Romaxim-Cons” la instalarea unui pilon pe terenul adiacent construcției cu nr. cadastral XXXXX conform avizului de racordare și efectuarea altor lucrări necesare în vederea conectării încăperii cu nr. cadastral XXXXX la energia electrică, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost obligați SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici să nu creeze impedimente în activitatea ÎI „Moșneaga”.

Au fost obligați SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici să dea acordul ÎI „Moșneaga” și Liliane Moșneaga la instalarea sistemului de condiționare a aerului (climatizare) și a panoului cu inscripția „Farmacia” pe peretele clădirii cu nr. cadastral XXXXX cu respectarea condițiilor tehnice.

Au fost obligați SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici să permită accesul Liliane Moșneaga la reconectarea încăperii nelocative (în cadrul căreia activează ÎI „Moșneaga”) cu nr. cadastral XXXXX la rețeaua de alimentare cu apă potabilă și să monteze bransamentul de apă separat, potrivit condițiilor tehnice eliberate de către Apă-Canal Anenii Noi.

Prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Romaxim-Cons” și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici în mod deliberat au interzis reclamantei/intimatei în exercitarea netulburată a dreptului său de proprietate, or după înstrăinarea bunului imobil către reclamantă/intimatei l-au debransat de la sistemul de aprovizionare cu apă, energie electrică, au interzis ulterior și alte acțiuni ale reclamantei/intimatei referitor la buna administrare a bunului său imobil.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au concluzionat referitor la crearea obstacolelor în activitatea ÎI „Moșneaga” de către pârâții prin refuzul amplasării sistemului de condiționare, panoului cu inscripția „Farmacia” pe peretele clădirii, interzicerii ulterior și a altor acțiuni ale reclamantei/intimatei referitor la buna administrare a bunului său imobil, ceea ce justifică soluția de admitere parțială a acțiunii.

La 27 septembrie 2021, SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici au declarat recurs împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În susținerea recursului au invocat că actele judecătorești recurate nu sunt motivate și nu este clar menționat cum urmează de a fi executată eventuala hotărâre, nefiind stabilite circumstanțele importante la examinarea cauzei civile, deoarece dâșii nu împiedică ÎI „Moșneaga” să-și desfășoare activitatea, însă, este necesar de a coordona cu proprietarii clădirii unde urmează a fi instalat sistemul de aer condiționat și panoul cu inscripția „Farmacia”, cât urmează să achite ÎI „Moșneaga” pentru folosirea clădirii în cazul instalării sistemul de aer condiționat și a panoului cu inscripția „Farmacia”, or o asemenea modalitate de dispunere prin hotărâre poartă caracter arbitrar.

Au considerat neîntemeiată și concluzia instanței de fond de obligare a proprietarilor să respecte careva condiții tehnice eliberate de Apă-Canal Anenii Noi care vor fi elaborate ulterior și despre care nu se cunoaște la momentul adoptării hotărârii.

Instanțele de judecată incorect au stabilit precum că proprietarii au dat de înțeles, gratuit acceptă folosirea clădirii de către ÎI „Moșneaga” și nu au dat apreciere faptului că art. 601 Cod civil, clar prevede plata unei despăgubiri pentru folosirea imobilului.

La fel, nu există probe că dâșii sunt implicați în deconectarea ÎI „Moșneaga” de la aprovizionare cu apă.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat apreciere tuturor probelor, ca consecință au emis hotărâri nemotivate.

Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, nu a respectat procedura de judecare a cauzei în instanța de apel și a omis faza de cercetare a probelor prevăzută de art. 383 CPC.

Astfel, instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat consecutivitatea examinării cauzei, președintele ședinței de judecată nu a prezentat raportul rezumativ asupra cauzei, a întregii activități procesuale a primei instanțe, a instanței de apel și a participanților la proces ce ține de examinarea apelului.

Din înregistrarea audio a ședinței de judecată se observă tendința instanței de apel de a examina cauza cât mai rapid, chiar și în lipsa părților.

Indiferent de faptul dacă în apel au fost prezentate probe noi sau nu și/sau au fost sau nu prezente părțile, instanța de apel urma să verifice atât probele administrate în prim a instanță, în condițiile art. 372 CPC.

La 7 octombrie 2021, în adresa ÎI „Moșneaga” și Liliane Moșneaga a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 150), fiind recepționată la 13 octombrie 2021, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 152, 153).

La 5 noiembrie 2021, ÎI „Moșneaga”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari a depus referință, solicitând declararea inadmisibilității recursului depus de SRL „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 14 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 137), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 27 septembrie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului în partea recurentei SRL „Romaxim-Cons”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Romaxim-Cons”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Romaxim-Cons” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

Totodată, cu referire la recursul lui Fiodor Donici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că și acesta este inadmisibil.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 430 CPC, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces, martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În același timp, reieșind din prevederile art. 429 alin. (5) CPC, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

Distinct de aceste prevederi legale, la caz, Fiodor Donici nu a declarat apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central, astfel, se constată cu certitudine că recursul declarat de Fiodor Donici împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este înaintat de o persoană care, prin prisma art. 429 alin. (5) și 430 CPC, nu este în drept să-l declare dat fiind faptul că nu a folosit calea apelului prevăzută de lege.

Iar în conformitate cu prevederile art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Ca urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Fiodor Donici ca inadmisibil, întrucât ultimul nu a folosit calea de apel, prin urmare a fost depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 433 lit. a), lit. c), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Romaxim-Cons” și Fiodor Donici.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru